

ZÁPIS: IGLO OPEN: New European Bauhaus Initiative

Datum:	6.4.2021
Místo konání:	online
Zapsal/a:	Lenka Pavličová, junior odborný konzultant pro výzkum

1

Dne 6. dubna 2021 se uskutečnila akce IGLO OPEN na téma nové iniciativy Nového Evropského Bauhausu. **Xavier Troussard** (EK) představil základní charakteristiky a cíle této iniciativy.

Troussard podtrhl, že úkolem iniciativy Nového Evropského Bauhausu (NEB) je utvářet a formovat společnost k lepšímu, do té podoby, v jaké bychom chtěli žít v době postpandemické. Sami občané stojí v centru této iniciativy – její cílem je nejen dosáhnout pozitivního a hmatatelného dopadu na občany, ale v rámci iniciativy je i navzájem propojovat, a to napříč celou společností. Troussard připomněl, že původní hnutí Bauhaus vzniklo před více než sto lety, omezovalo se však pouze na oblast designu a umění. NEB má oproti tomu plnit širší společenské a sociální účely a jít za hranice stavitelství, designu a samotné funkce objektů a míst. Má totiž vést k hmatatelné transformaci nejen míst, ale také k transformaci myšlení samotného a ke změně nazírání na budovy a místa, kde žijeme.

Troussard upozornil na to, že časová osa této iniciativy se naprosto liší od běžného postupu EK – iniciativa NEB byla spuštěna ve fázi společného návrhu (tzv. *design phase*), kde je vítáno, ba dokonce vyžadováno, aktivní zapojení samotných občanů, kteří mohou přispět svými podněty, nápady, podělit se o výzvy a překážky, kterým v prostředí je obklopujícím čelí, je také vítáno poukázat na pozitivní příklady inspirativních míst a projektů. Zapojit se se svými nápady a postřehy je možné [na této stránce](#) (v angličtině).

Konference NEB konaná 22.–23. dubna 2021 pak bude z těchto podnětů vycházet a měla by se na ně zaměřit mj. v rámci diskuzí, pracovních skupin atp. Výstupy pracovních skupin budou sdíleny v rámci plenární části konference. Druhý den konference, 23.4., by pak měla mít vyhlášeny *Ceny Nového evropského Bauhausu*, jejichž smyslem by mělo být nejen ocenit již fungující a inspirující příklady, ale i motivovat ostatní k vytváření nového konceptu míst, kde žijeme.

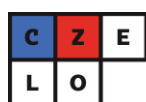
Po létě 2021 pak projekt přejde do své pilotní fáze, kdy se bude zkoušet, co funguje a co ne. Implementace bude probíhat ve třech rovinách: 1. podpora transformace míst, ve kterých žijeme, 2. pochopení a zamyšlení se, jaký dopad má stavební průmysl na ekosystém a jaká je mezi nimi vazba, 3. zaměření se na způsob uvažování, případně jeho změna, včetně většího zapojení kulturního rozměru do způsobu uvažování.

Důležitou součástí iniciativy jsou její partneři, v současné době jich je 44, jejichž úkolem je mj. šířit hodnoty NEB na lokální, národní a mezinárodní úrovni. Spolupráce partnerů je založena na formátu tzv. *high-level round table* (kulatý stůl). Troussard zdůraznil, že úkolem kulatého stolu není poradní role, ale jeho posláním je spíše do této iniciativy přinést inspiraci.

Q&A

Q: Jsou nějaké průniky mezi iniciativou NEB a ostatními programy/iniciativami EU?

Xavier Troussard: Průnik je určitě s RP Horizont Evropa, ale určitě i s dalšími výzkumnými projekty věříme, že celá výzkumná komunita může mít pro NEB přínos. V rámci HEU mohou přispět mise, především *Klimaticky neutrální a inteligentní města*, ale vidíme možnosti přispění i v dalších misích. Dále

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

bychom rádi spolupracovali s Evropskou radou pro Inovace (EIC), která by mohla poradit s přenosem inovativních nápadů na trh.

Q: Jaké podněty od občanů jste již obdrželi? Co řekli, že jim chybí? Co z nich vyplývá?

XT: Dostali jsme různé podněty, od jednotlivců, ale i od lokálních organizací (tzv. *grassroots level organisations*). Z podnětů vyvstává nejvíce myšlenka, že lidem záleží na nalezení lokálních řešení k vyřešení globálních výzev a problémů. Všimli jsme si ale nerovnováhy mezi přispěvateli – nejvíce se zapojují kreativní lidé (umělci, designéři atp.), byla by ale potřeba větší rovnováhy, zároveň je patrná i geografická nerovnováha, kdy některé země jsou daleko aktivnější než jiné.

Z příspěvků vyplývá, že lokální úroveň a malé projekty hrají klíčovou roli. Dále se ukázalo, že občané vnímají NEB nejen jako to *postavené (built environment)*, ale i jak to *nepostavené (unbuilt)*, tzn. *sociální konstrukt (social construct)*. Velká pozornost je v podnětech kladena i na lokální ekonomiku a jaké lokální benefity by v této oblasti mohl přinést.

Co se týče otázky, co lidem pro realizování takových projektů chybí, z příspěvků vyplývá, že je to síť kontaktů (*network*), uznání a pochopení (*recognition*) a finance. Dále jsme si všimli, že lidé často zmiňovali následující: cirkularita (*circulation*), znovupoužití materiálů a budov, zazelenění prostor, nalezení rovnováhy mezi městským prostředím a přírodou, inkluzivita (handicap a věk), vytvoření komunit (tzv. *community building*) a zapojení občanů do rozhodovacích procesů. Ekonomickou otázkou se příspěvky příliš nezaobíraly. Co se týče estetiky, některé příspěvky se jí věnují, např. ohledně kvalitní architektury (*quality architecture*). Estetika a kultura je navíc v některých příspěvcích vnímána jako součást lokální identity, tzn. že kulturní rozměr hraje důležitou roli v identitě místa, např. co se týče lokálních řemesel a ruční výroby (*local craft*).

Z podnětů také vyplynulo, že je iniciativa NEB vnímána holisticky, téměř v souladu s konceptem *kalos kai agathos*, kdy to, co je krásné, je zároveň i dobré. A není tudíž možné tyto hodnoty a estetický rozměr oddělit od společnosti samotné.

Na základě podnětů bychom se také rádi věnovali následujícím otázkám: 1. Jakým způsobem může udržitelnost, inkluzivita a estetika vést k nalezení rovnováhy mezi *built environment* a *sociálním konstruktem*? 2. Jaký je vztah k přírodě? 3. Co je potřeba k přetvoření míst (*transformation of places*)? 4. Jaký je ekonomický rozměr této iniciativy? 5. Jaké jsou potřeby komunity tak, aby mohlo dojít k transformaci?

Všechny podněty a nápady jsou dostupné [na webových stránkách](#).

Q: Kdo jsou hlavní organizace/ organizátoři NEB?

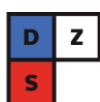
XT: Iniciátorkou je prezidentka EK Ursula von der Leyen. Organizátory jsou tudíž její kabinet, ale také tzv. *steering group*, prezidentka zároveň nominovala komisařky Mariyu Gabriel a Elisu Ferreiru, aby se ujaly spoluvedení (*co-leading*) této iniciativy, a do organizace NEB budou zapojeny i další služby Evropské komise.

Q: Jaké je propojení/vztah s KICs?

XT: Věříme, že by EIT a KICs mohly mobilizovat komunitu, přinést nápady a vhled (*insights*) do této problematiky, EIT je tudíž klíčovým partnerem.

Q: Jakým způsobem probíhají setkávání 44 partnerů NEB? Jsou organizovány nějaké události za tímto účelem (*meeting partners events*)?

XT: Cílem je vytvořit dlouhodobý vztah a prohloubit ho, aktivovat vazby mezi partnery a najít způsob, jakým dlouhodobě spolupracovat. Další setkání partnerů bude následovat brzy, datum však ještě známé není.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

Q: Bude vytvořeno logo NEB?

XT: Na začátku jsme se rozhodli, že NEB žádné logo mít nebude. Ale bude mít tzv. *vizuální narativ*, kdy tyto rané náčrty odrážejí vývoj NEB, proto je i možný vývoj od těchto jednoduchých náčrtů k něčemu daleko barevnějšímu. Až bude hotový koncept NEB, tak bude možná i logo, v současné době ale budeme používat jen vizuální narativ. Pokud někdo bude tento vizuál NEB potřebovat, je možné nás kontaktovat a my ho zašleme.

